

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 20. јула 1881.

Бр. 20.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шилу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien II. Praterstrasse 67.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Митровачка звона.

МОТО: Звона звоне Митровачка
Сва се чуди Бачка.

Задремали Митровчани,
Србенде одбране,
Уздајућ' се да имају
Стражаре ваљане;

Уздајућ' се да ће Ћира
Методично радит',
Да их неће, — што-но веле,
На муњак насадит'.

Па имају још доктора,
Текелијна сина;
Зар то није гаранција
Фина и презина!

Ко се не би у то узд'о
Згрешо би јако;
Па и моји Митровчани
Задремаше малко.

Наједанпут — је-ли ватра?
Каке-ли су гује?
Звона звоне: Анђал-баићал,
Тилин-талан-ту-је.

А шта ј' било? — Док је Митро-
вица сп'ла лепо,
Донде њени стражарчићи
Залуташе слепо.

Доведоше госта, (за ког
Знамо куда циља)
Доведоше њега, да их
Турски благосиља.

Очи трше Митровчани,
Нађоше с' у беди.
(Ето ви'те, да спавање
Данас ништ' не вреди!)

* * *

Гост је дош'о, — часлио се
И блистао блистом.
(Да је тако, то сведочи
„Фрушка Гора“ листом.)

То се знаде, да прангије
Немају начела:
Грувале су мили бого,
Све до дана бела.

А кукавна наша звона
(Везана за уже)
Морала су, хоћеш нећеш,
Тандарати, друже!

Разбудише с' Митровчани
Из свог слатког дрема,
И рекоше: „То звонење
Хармоније нема.“

* * *

Мрким оком Митровчани
Своја звона гледе.
Ради лепше хармоније
Жртва не штеде.

Па у Вршац довикују:
„Брзо, Бога, амо!
Прели звона, — хармоније,
Тога ми требамо!

Сећамо се наше слоге,
Лепе слоге старе.
Прелићемо звона, која
Хармонију кваре.*

Тако браћо, тако вели
Ке се год разбуди!
Е, сад видим, Митровчани,
Да сте ипак људи!

* * *

Али чекај, мајстор Бота,
Кад те многи хвали; —
Једну малу наруџбину
Им'о б' и „Стармали.“

Кад се већем тога посла
Драговољно примаш,
Да нам звона Митровачка
На боље преливаш, —

Ради пуне хармоније,
Једним путем, бане,
Би-ли мог'о прелит' још и
— Неке Митровчане?

Шетња по Новом Саду.

LXXXII.

Увелико је већ настало и овладало време киселих краставаца и киселих лица. Тако на прилику кад погледаш сад после избора лице по некојег солгабирова, а теби се чини да видиш пред кућом на сунцу лонац с краставцима, испод чијег заклопаца вири мирођија. Многи опет братац, кад дође мамуран кући, може лако да се забуни, па у намери да узме да једе киселих краставаца, а он смота којег поп Кукиног бирача, после избора општинских у Вуковару, те га онако на ште срца прогута да мамурлук растера, а оно га после тога још горе мори љутина. Исто тако ће и лице многи чланова банатске поповске конференције да изгледа о сабору као кисели краставац из сирћета. И какав шајкашки касир Чивутик, кад га ухвате у дефраудацији, показује тако слатко лице, да би га п. Васа канонер у забуни могао прогутати, кад са каквих масних свечара кући дође, мислећи да је кисео краставац из владикине баште.

Али осим краставаца има сада и друге вреже и поврћа. Тако наилазимо на носевима многих игумана и у „Виделу“ на црвени патлиџан; по новинама су посејане и никле силне роткве; о изборима у Мађарској цветале су и разбијале се многе тикве; доцније на јесен — тамо кад буде карловачки сабор — добиће неки владика у својој башти и шипака; на баловима продају многе госпођице першун; на диспозиционим јаслама биће и ове године доста зоби; у Русији се ове године доста троши

кудеља; и воће је ове године добро родило: видимо где на дрвима висе силне шљиве, јабуке, крушке и нихилиете.

Година је дакле у свачем плодна, и то у роду, у цветовима и у листовима. Што се од створења света, дакле од рајског сретног живота, већма удаљујемо, а што ближе страшноме суду идемо тим више новина и листова имамо на свету. Да ли је у рају било листова, то се истина изречно не каже, али нам библија приповеда, да је било дрва, а дрва се без листа не дају ни замислити. Па као год што се данас новинама лепе и покривају разбијени пенџери, да не иде зима у собу, тако је некад наш праотац Адам (смоковим) листом покривао своје тело, да не озебе. Но кад му је после „штатсанвалт“ арханђел Гаврило забранио рајске листове читати, онда се Адам по речма Венкхајмовим иселио из раја, јер му тамо није било право, и онда су људи почели паметније послове радити, обделавати њиве, убијати своју браћу, измишљавати вино, док није најпосле дошао нојев потоп, и пошто онда солгабирова-комесара није било, то је потоп провалио све чивутске долме и потопио читав свет, као и данас што је потопљен акцијама, Чивутима и денунцијантима.

Но куд сам ја забасао! Мислиће ко да је на великом вечерњу, кад се чита „битија чтеније“, а заборавиће да је ово „Стармали“, који је ономад ушао у нову четврт, која стаје 1 фор. а. вр. А то не ваља нико да заборави, јер да је Адам у рају имао „Стармалога“, не би морао долазити на ту наивну и излишну мисао, да није добро да је сам, него да му треба — жена. А да нема, жена, не би се морао у Паризу дизати велики магазин за моду „Бон-марше“, не би Џон Стуарт-Миљ морао писати „о потчињености женскиња“ и не би се данас могло пребацити женском свету у Сомбору, Панчеву, Вршцу, Вуковару и т. д., што не оснивају женску задругу за старање о сиромашној деци, као што друга и мања места наша имају.

Иначе смо ми Новосађани сви здрави и весели: новце трошимо у „Салодама“ код бирташа, који су чланови одбора мађарске либералне странке; чизме купујемо код Чивута, који никад нису учили чизмарског заната; слушкиње држимо саме Мађарице; кочијаши су нам Арпадови прауници; куће своје продајемо Чивутима, јер они нам плаћају 5 фор. више него Срби, (само што Срби онс што обећају дају у готовом новцу, а Чивути на вересију;) шешире, место код српских занатлија, купујемо код чивутских нобл-трговаца, који ни појма немају о правлењу шешира; на немачке илустроване новине абонирано смо поред две српске књижаре, преко туђинских шпекуланата; „Невен“ држимо за врло користан лист, ал' га не држимо; после избора смо казали, да ћемо се други пут боље заузети за бирачку листу, а сад ево прође време рекламацијама, а нас нико није гвозденим вилама гурнуо у ребра да нас опомене на дужност; у нашем комодитету само нас још

„Стармали“ сваких десет дана узнемирује, но поред нашег заузимања, ваљда ће нас се и он скорим о-канути, јер већ смо почели као оно што Ирижани, силом варошани, девет кућа једну козу музу, тако и ми „Стармалог“ деведест кућа једног „Стармалог“ читамо, те док Београд сам даје „Домишљану“ и „Дар-Мару“ 500 претплатника, догле цело српство не даје . . . (ов—де — ми се рас—креч—ило не—ро и немо—же да—ље да ми — ше —).

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

‡ У Београду је престало „Друштво типографских раденика“, па се основала „Задруга штампарских раденика“. Добро би било, да се од сада уместо „Шија“ каже „Врат“.

* * *
= Један који је све своје собне ствари против ватре осигурао, захтева од осигуравајућег друштва, да му накнади паклу дувана, што му је изгорела, кад је ономад имао гостију, добрих дуваница.

* * *
⊙ Калдрмције јако сметају лебарницама, намештајући камење у лебарској улици; лебарнице пак јако узнемирују калдрмције својим тезгама и лебовима; — то је баш оно што каже пословица: ко тебе каменом (узнемирује), ти њега лебом!

* * *
⊖ Банатску поповску конференцију покрећу из Турског Бечеја. Недопада им се ништа, што из Турске долази.

* * *
⊕ Дакле Ђеси Хелфмановој, која је осуђена била на вешала, опростили су смртну казну. Добро примећује неко, да је ово редак случај, да дете покања живот својј матери (обично је обратно).

* * *
□ У Варадину се копа тунел управо од градске пиваре до нове рештаурације у Мајуру. Ово је врло практично, јер кад у градској пивари наиђемо на рђаво пиво, можемо одмах на пречац, и то још на жељезници, огићи на мајурско пиво.

* * *
= Жабалски солгабиров је суспендирао чурушкога доктора. Боље би било, да је суспендовао — болести.

* * *
+ У чурушкој цркви још једнако стоји св. Јован са шест прстију на левој нози. Овде би требало да плаћа општина луксузштајер.

Ситнице за гладнице и жеднице.

I.

Једном јунаку.

Што ти орден још не дају,
То тебека вређа.
Ал за бога, — још ордена нема,
Који краси леђа.

II.

Једном уреднику.

Тиса вода хладна
Нашла себи жедна сина
Макар да је Тиса вода
Ипак теби даје — вина.

III.

Тамо њима.

Снагом ваша права гилка
Вукли би се клипка.
Од ваше памети
Могли би с' отети.
Од вашег поштења
Нашли би спасења.
Од ваше булазни
Било ј' лека разни.
Ни ваша начела
Не би нас помела.
Само да нас бог сачува
— Од ваших трбува!*)

IV.

Девиза.

Ово је девиза
Неких светлих круна:
У владиној глави
Може бити буна:
Само у народу
Не сме бит' мајмуна.

V.

Неом стипендисти.

Био си у Бечу,
Био у Паризу,
Позн'о си Жанету,
Познао и Лизу,
А сад жељно пита
Жанета и Лиза:
Хоће-л скоро бити:
Министарска криза!

Цер-бер.

*) Ради примера другим уредништвима, који кад што неуместно у свој лист приме, неће да опровргну, — ми ево ове стихове примамо, али им у брк кажемо, да су жутокљунци. Јер мој млади соколе, де се ти „вуци клипка“, де се ти „отимај“ „тражи лека и спасења“, „не дај се помести“ — па тек кад си то све покушао, онда ти се даје право, да се на „трбуве“ тужиш.

Ескулапијаде.

(Из бележака наших и туђих.)

(Продужење.)

Дође жена из Лединаца у Варадин у апотеку и заиште за два гршћа Драгутин-фластера. Апотекар разрогачи очи и тиме показа свје чуђење.

— Тога фластера немамо. Него ви ваљда хоћете Милутин-фластера? (Тако наш народ зове Emplastr de Meliloto, а од народа су и апотекари научили.)

— Не, не, знам ја шта иштем; Милутин-фластера сам ја узимала пре две недеље код вас, кад је мој Милутин имао вратобољу. И њему је то добро чинило. Али сад се разболело мој Драгутин. Зато ви мени дајте права Драгутин-фластера, ако имате; ако немате ја идем у другу апотеку.

И апотекар јој даде Драгутин-фластера, (макар да је мало час казао да га нема). мислећи у себи: Што је добро било за Милутина биће добро и за Драгутина.

Опет дође једна жена у другу неку апотеку и пружи „рецепс“ од кога је уздуж једна пола фалила.

Апотекар јој разјашњаваше, да јој он на то не може ништа издати.

— Морате! — рече жена, — тако је доктор казао.

— А шта је доктор казао.

— Казао је, кад потрошим ову медацину, ако ми кашаљ не прође сасвим, да одем у апотеку и да купим још половину. Па ето ја сам осекла по рецепта, да ми не би дали целу медацину.

(Не зна се како се апотекар том приликом помагао).

Доктор Д. био је врло озбиљан човек, — (бар је тако изгледао) а његов стари отац био је позната шаљивчина.

Доктор Д., ради веће важности и боља ауторитета ишао је увек од главе до пете црно обучен; нико га никад у другчим хаљинама није видео. Али једаред, месеца августа, била је така грозна врућина и запара и наш доктор није могао да поднесе црне хаљине, него обуче неке биле, које је још ђаком носио. Кад публика виде свога доктора у белим хаљинама, страшно се зачуди. Пред кафаном десио се и докторов отац, и неки немогоше на ино већ га запиташе: „Зашто господин доктор данас обуче беле хаљине. А стари шаљивчина онако поверљиво, ал да су сви могли чути, пришапну им:

„Данас му није умр'о ни један болесник, па се томе радује. Зато је скинуо црне хаљине.“

(Општи кикот и смејање.)

— Одите брзо, господине докторе, моја је жена болесна.

— А лежи-ли у кревету?

— Лежи.

— Па шта говори?

— Ништа.

— Шта!!! Ваша жена ништа не говори! Е, онда ме немојте ни звати. Онда је доцне. Кад ваша жена ништа не говори, онда јој је ту крај.

Ово је било у Србији пре 10—15 година. У к—чкој апсани лечио је доктор Н. алсенике. Један од њих био је шугав. Доктор му је пре три дана преписао био маст од шуге, и наредио како да се употреби. Кад после три дана дође истом болеснику, а овај ни да макне са асуре, на којој је лежао, већ стаде кукати: Еј, докторе да од бога нађеш, шта ти уради од мене!

— А шта сам урадио?

— Та ето истукли су ме на мртво име. А све говорише: То ти је доктор преписао.

— А ко те је туко?

— Па наши стражари.

Доктор онда призове једног стражара да му ствар разјасни, и овај (смешећи се својим левим, риђим брком) заиста му разјасни овако:

„Па ти си, господине, наредио да га мажемо сваки дан двапут. Ми смо га мазали сваки дан по трипут. Па ето видиш, ни то му не помаже.“

(Продужиће се.)

Ћата, Ката и тата.

(Из N. VI. VI.)

Весео је наш господин Ћата

— Његова је Ката.

Још веселија је наша дилбер-Ката

— Јер је сад удата.

Највеселији је дилбер-Катин тата

— Јер је скин'о с врата.

С.

Грбави преводи.

(Превађа с немачког Грба.)

Eine Untersuchung ist im Zuge.

Истрапа је у промаји.

Jch hoffe bald wiederkehren zu können.

Надам се да ћу скорим опет чистити моћи.

Er ist nach Brod abgereist

Отпутовао је за лебац.

Er macht ihr den Hof

Прави јој авлију.

Die Katastrophe ist unausbleiblich

Катин стих је неизостављив.

Er hat uns überrascht

Он нас је попецелио.

Das neugierige Weib

Новограбљива жена.

Jch habe einen Stellvertreter

Имам местагазиоца.

Ћира. Ипак јагањци боље пролазе него народи.

Спира. А како то?

Ћира. Ето како. „Умиљато јагње две овце сиса“, — а умиљат народ двапут толики порез плаћа, колики је плаћао под Турцима.

Спира. Сумњам да је баш тако.

Ћира. Ал то признаје и сама бечка „Преса.“

Спира. Шта наопако! Е, онда сумњам да није још и горе.

Ћира. Даклем кнезу Батенбергу треба седам пуних година, да опроба вредност своје деспотије.

Спира. А зашто није и седам пуних година пробао и вредност устава?

Ћира. Он каже да је устав већ довољно пробо.

Спира. Јест', пробо га је бајонетом. И сад долази на ред пробање деспотизма.

Ћира. Да. Па кад народ буде деспотизам пробо, онда ће имати искуства, да мало боље учврсти оно, што нађе да је боље за њега.

Ћира. Е, има нешто и смешно у Босни.

Спира. А шта?

Ћира. Не поштују велики свеци мање свеце.

Спира. Не разумем.

Ћира Нашло се, да Бељини не фали ништа друго, до само: променада. И то што пре! За то мора народ и свецем да куличи, да што пре буде променада готова. А то све наређује пристав Божић. Даклем Божић не поштује свеце. Није-ли то смешно.

Спира. Јест', вере ми! Да није тако здраво, смешно, чисто би рекао да је жалосно.

Ћира. Даклем до године ће већ возити железница од Београда до прве стације.

Спира. А како се зове та прва стација на Бонтуовом путу?

Ћира. Зове се Раковица.

Спира. Ху, да злослутна имена! Чисто онда не смем да помислим како се онда може звати последња стација.

Прашској „Политици.“

На тебе је сада вика,
Да ти лоше зуји жица;
И да твоја нова слика
Нема налич, нема лица.
Ал у томе има вица,
Који мора схватит' вика:
Већ би била та кривица
Да с не зовеш: „Политика“
Н го можда: „Доследност“
„Правда“ ил: „Правица!“

Аргус.

П у с л и ц е.

Ја држим да је кнезу Бугарском реакционарна Јевропа доста тапшала, — па није ни најмање потребно, да му и слободан Црногорац својим „Гласом“ одобрава.

Купатило Липик продато, купили га Мађари. Ја сам мислио да ће га купити Тиролци. Ту би могли лепо јодловати.

Радујте се калуђери. За вас се брину велике силе. Прву ће благодет излити над Кипром. Он ће се ставити под заштиту Јевропе.

По целој Јевропи владају сада псећи дана. Само у немачким крајевима изгледа да су мачији дани. Јер оданде се не чује ниште друго: **Шиц**(енфест), **шиц**(ентаг), **шиц**(енферајн), и т. д.

Друштва која осигуравају од леда управитиће ови дана адресу на оца Германа и молиће га да седи код куће; јер ако продужи своје шетње, сва ће та друштва морати банкротирати.

Дописници у „Застави“ све нешто зудају о неком „бившем прваку“, који је сада ударио на стражњи ам. Ма људи божи, зар тај „првак“ нема имена, па да га и ми познамо. Или је тако страхан, да му се ни име не сме споменути!!

Питања без одговора.

На погребу госпође Томаније били су и служили су 42 свештеника. То је леп знак, да у свештеника српски није нестало поштовања и пијетета према лицима, која то заслужују. Да колико је тек морало бити свештеника на парастосу, који се ови дана држао у Београду јунацима, који су пали на бојишту за слободу и независност српску?

Кад је јавна дужност Новосатских фрајмауре-ра жртвовати своје уверење за љубав католичкога попе, — како морају бити тајне дужности њихове?

Кад безимени доктор у „Побратимству“, и то сад, кад још многе мајке с ове стране Саве нису престале кукати за синовима, који су с оне стране Саве дично погинули, вели, да је ова страна неверила Србију, — како би тај доктор писао у свескама, које се не зову „Побратимство.“?

(Варијација). Или — кад „Побратимство“ прима такве чланке од таквих бесавесника (или безумника), какве би тек чланке примало онда, да се не зове „Побратимство“?

Смрт за живот.

(Слика из руско-чивутског живота)

Чивутска општина у Б. има две задруге. Једна се зове „Хевра Кедиша“, ту су чланови само мушке главе, а друга „Хеманехам задруга“ прима и женскиње. Обе задруге имају цел да потпомажу своје болесне и да саране своје усопше чланове.

У тој општини у бесчадном браку живе супружници Хајим Мендел и жена му Гитела. Хајим Мендел уписан је у задругу „Хевра Кедишу“ а Гитела у задругу „Хаменахем“.

Неким чудним мановенијем божијим десило се, што се иначе код Чивута ретко дешава, да је т. ј. Хајим Мендел имањем не само посрнуо него баш стубоком пропао, тако да је једва живети могао. Све што је имао то је већ продао или заложно.

Велика невоља, глад и голота паде на дом Хаимов. И он ту патњу не могаше више да издржи.

„Гителко-душице“, рече он „ја идем сад од куће, и ти ћеш видети, нећу се вратити без новаца.“

И он оде од куће праћен добрим жељама и благословом женице.

Не прође томе ни пун један сат а он се већ вратио, а на лицу му блисташе лучезарна радост. И он рече: „Гителко-душице, ево ти 50 рубаља!“

„Господња воља!!! — А од куд теби толики силни новац?“

„Чуј ме, Гителко! Био сам код управитеља „Хаменахем-задруге“, јавио сам му да си ти ноћас умрла, и тако сам примио за твој погреб 50 рубаља?“

„Јеси-ли ти, човече, полудео?“

„Али, слатка Гителко, та ти за то можеш још сто година живети. Ја тебе нећу за то саранити ако сам погребни трошак добио. А нама је за неко време лепо поможено. Али сад, голубице моја, морам се пожурити у задружну канцеларију, да узмем покров и још неке ствари, да се нашој превари не би тако брзо ушло у траг.“

Кад се Хајим вратио саопшти му супруга његова, да је и она међу тим била у задрузи „Хевра Кедиши“ и ту је јавила да је ноћас преминуо, па је и она за његов погреб добила 50 рубаља.

Тога дана, у синагоги састане се управитељ „Хевра Кедише“, господар Наџтелес са управитељем „Хеманехам-задруге“ господарем Шемшелесом.

„Шта ви велите на то, г. Наџтелес, — Гитела, жена Хајима Мендла умрла је ноћас напрасно.“

„Није него роткве, гд. Шемшелес! Хајим Мендел је умро.“

„Али за бога! Није он, него она је умрла.“

Из те дебате изродила се опклада, и после службе божије упуте се оба управитеља, а са њима свита других радозналаца у стан Хајима Мендла.

Овај их опази кроз прозор да долазе, запали брже две свеће, па леже и он и жена му на сто, и покрише се покровом.

Кад господа чивуцка уђоше, туга их порази видевши овај жалосан привор.

„Даклем заиста! Обоје су умрли!“ примети неко из друштва.

„Дао бих сам 25 рубаља ономе, који би ми рекао, ко је пре умро, он или она,“ — рече Наџтелес.

„Ја!“ повиче Хајим испод покроба.

Али његова женица не хтеде ни при овом кшефту да застане иза свога мужа, већ повика: „Није истина, ја сам пре умрла.“

Разнолије.

I.

Судац А имате ли ви сведока, да је вас овај човек заиста увредио?

Тужитељ. Немам, јер то је било у српској читаоничкој башти у Новом Саду.

II.

А. А куда ти тако трчиш ко' без душе?

Б. Наручила ми је жена, да је претплатим на најновији српски лист, те јој га ево носим и трчим да јој однесем, док није когод покренуо нов лист те онда овај неће бити најновији.

III.

А. Даклем, фала богу, кад ће се и српско питање већ једанпут решити и Срби попети на најшиљастји врх среће и благостања!

Б. А по чему ти то судиш?

А. Па зар не знаш, да ће у Банату бити поповска конференција?!

IV.

Још мало, па ћемо моћи у Новом Саду чути оваки разговор:

А. Молићу, а где ви станујете?

Б. Изволите само ићи управо лебарском улицом, па у оној кући где нема лекара, ту је мој стан.

А. Добро, сад знам.

V.

Учитељ. Које су линије паралелне?

Ђак. Оне, које су као чланови новосадског политичког „Кола,“ т. ј. које се никад не састају,

Аб.

Љубимац неба.

За Германа свуд се знаде,
Знадем и ја, знадеш и ти:
Да у летне топле дане
Воле хладна вина пити.

То и небо знаде горе:
Да он воле хладна винца.
Па за то се небо брине
За свога љубимца.

И небо се одлучило
Награду му ову дати:
Куд год иде, куд год дође,
Да га свуда ледом прати.

• Курта Ла—.

Контрасти.

или

како је чије постоље.

I.

Неки српски сеоски учитељи имају тако малену плату, да на њу не би могла ни стати повишица.

II.

Сирит је тако велики, да на њега комотно стану и чисто се губе 24 хиљаде годишње. — Све зависи од добра и широка постоља.

Карактер за малу децу српску, која сад уче писати.

Први дан нека напишу:

Товаришево.

Други дан:

Српска већина.

Трећи дан:

Мита Поповић српски пријатељ.

Четврти дан:

Громан, српски душманин.

Пети дан:

**Српски пријатељ пада,
Душман побеђује.**

Шести дан:

К о вој нас слави доведоше српски свештеници, за време двадесетичетирхиљадија Германа Анђелића.

И овај пропис нека наша дечица сачувају. Па кад буду велики, нека га прочитају. Имаће зацело радости, како су лепо писали у детињству свом.

Ј. А. О.

Нешто из школе.

(Не знам за цело где је било.)

Учитељ. Кажу ти мени Максиме, како се зове она породица, која у нашој земљи влада; која је далеко чувена; којој смо свако нижајше страхопоштовање дужни? — Ал нећу да ми кажеш презиме, него како се зове у опште.

Максим. (Ћути, блене, — јер не разуме).

Учитељ. (Хоће да га подсети) Ди — ди —

Максим. (се још не сећа).

Учитељ. Но! — Ди — ди — дина —

Максим. Динамит.

Прибележио (црним словима)

Дух Времена.

Телеграфски де-пешке

Из Бешенова (у Банату) Стармалом. Нас стотина Бугара селимо се из Угарске-те у Бугарску-то. Молим те за благослов.

Стармали у Бешенову. Да сте благословени! Али људи божији, кад већ наумите оставити

отаџбину нашу, што не одосте у Бугарску пре, док је још тамо било слободе и устава.

Из Бешенова Стармалом. Хе! Устава и слободе кажу да има и овде, — ал ми бисмо хтели да видимо како је тамо, где тога нема.

Стармали г. Тиси у Пешту. Eresszen csak, had lóduljanak békében. Hissz' ezek olly nagyon ostobák, hogy szinte okosoknak véletettnének.

Одговори уредништва.

„Велика беда и т. д.“ Мало сте закаснили са одом. — А има неки имена и локалних ситница, које шира публика не би разумела.

Салајцу у Н. С. О. Ћ. К. речено је таман колико треба. Престанемо сад мало да причекамо још коју прилику.

У Земун. О канонерској бунди било је већ спомена у „Стармалом.“ Или је можда имао две бунде на је сади ту прокарто?

Једном Вуковарцу. Можда ће се временом употребити. (Бар није сасвим бачено у кошар.) А оно друго, велите да имате „још згодније.“ изволите послати, — па ћемо видети.

Г. Огњеславу В-ку. „Разговор на претима“ ућиће. Мило нам је обећање ваше, да ћете нам послати још оригинални ствари и превода како за „Стармали“ тако и за „Невен.“ Јавите нам тачније адресу вашу, писали би вам нешто у ствари прилога за „Невен.“

СРБАДИЈА.

ЧАСОПИС ЗА ЗАБАВУ И ПОУКУ

уређује

СТЕВАН ЂУРЧИЋ

Изашла је из штампе шеста свеска са овим садржајем: 1. Монах Ђенадије. Божићна успомена Милорада П. Шапчанина. (Свршетак). 2. По Швајцарској путничка писма из год. 1863 Писмо треће и четврто од Ђорђа С. Симића. 3. Золтан Карпатија. Роман Мавра Јокајије с мађарског превео Ђорђе Поповић. 4. Кардиналова нећака. Прича. Од Емила М. Викана. Превео М. 5. Из науке о језику. Од Јована Бошковића. 6. Историја српскога народа. Написао Венијамин Калаји. С мађарског превео Гаврило Витковић (Продужење.) 7. Листак: Читаонице. — Музикалије.

СРБАДИЈА доноси: песме, приповетке и приче из народног живота, путничке прте, новеле, романи и разне поучне чланке.

„Србадија“ излази у месечним свескама од шест табака а стаје за Аустро-Угарску, Босну, Херцеговину и Црну Гору „Србадија“ годишње 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт 1 ф. а. вр. Ради олакшице шаље се претплата из тих крајева, у плаћеном писму или поштанском упутницом, на ову адресу; „Администрацији Србадије“ у Земун (Administration der „Srbadija“, Semlin). За Русију Француску, Турску, Бугарску и Румунију цена је листу 12 динара.

Сваки претплатник нашега часописа добиће у току године уз незнатну доплату једну уметнички израђену слику као премију. — Ко скупи десет претплатника на „Србадију“ тај добија „Србадију“ бесилатно, а ко скупи пет добија лист у пола цене.

Претплата се прима непрестано. Све свеске, које су до сад изашле, могу се још добити.

Умољавају се они наши претплатници, којима са шестом свеском истиче претплата, да је што пре обнове како би им седму свеску на време могли послати.

Уредништво **СРБАДИЈЕ.**

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас

Изишао је из штампе у другом поправљеном издању
једини школском влашћу прописани:

ЦРКВЕНО-СЛОВЕНСКИ

СА ЧИТАНКОМ

за други разред српских основних школа.
Одобрен од српског народног црквено-школског савета.
(Буквар је укоричен у тврде корице).

Цена је 16 новч.

Наручбине ваља слати накнадној штампарији
А. Пајевића у Нови Сад.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путнипароб. по чињући од 1.
Априла до 15. Октобра.

ИЗ НОВОГ САДА У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан
(изузев петак) у 11 сати пре п.

ИЗ НОВ. САДА У ЗЕМУН: сваки дан (изузев уторак)
после п. у 4 сата.

ИЗ НОВ. САДА У ОРШАВУ-ГАЛАЦ: понедељником,
четвртком, после п. у 4 сата.

ИЗ НОВ. САДА У РУШЧУК. понедељником, четвртком,
после п. у 4 сата.

ИЗ НОВОГ САДА У ТИТЕЛ: средом, недељом, после подне
у 4 сата.

ИЗ НОВ. САДА НА САВСКЕ ШТАЦИЈЕ: четвртком,
недељом у 4 сата.

Нови-Сад 31. Марта 1881. УПРАВА.

Изишло је из штампе и разашље се уписницима:

ПОБРАТИМСТВО

месечни журнал
ЗА КЊИЖЕВНОСТ И НАУКУ
Број 7.

с овим садржајем: Опроштај с друговима, песма од Драг. Ј. Илија. Колико вреди човек, од Ранк. Лањски снег, приповетка И. С. Тургејева, превела Мил. Стојиљковића, (наставак). Развитак духа, од Ристе Стојаковића, (свршетак). Белешке једног медицинара, из 1876 и 1877 год. Јектика. Друштвено-медицинска новела Станоја Нешића. (свршетак) Историјске идеје Огиста Конта, од Д. И. Писарева, превео Мил. Марковић. Чланак седми. Књижевни преглед. Белешке о кретању ђака. Некролог.

Молимо наше скупљаче да похитају с претплатом. Бројевима од ове године можемо још послужити. Новце ваља слати управи „Задруге штампарских раденика“, а све што се тиче уредништва непосредно уредништву.

Београд, 4. Јула 1881. Уредништво „Побратимства.“

ОГЛАСИ

Част нам је п. т. публици Новог Сада и околине на знање ставити, да смо наш

Фотографски завод

под фирмом

КЕНИГ И СИНГЕР

отворили 1. јуна п. н. у сада Стефановићевој кући одмах до Шнајдеровог хотела, и да смо га зарад удобности пуб-

блике снабдели са свима у ову струку спадајућим реквизитима и особитом удобношћу. Ослањајући се на многогодишње у ту- и иноземству набављено искуство, што смо га стекли у току нашег рада, бићемо с особитим обзиром на вештачки укус п. т. публике вазда готови, да све нами достављене налоге савесно, тачно и сасма брзо изведемо, како би тиме свима на нас стављеним захтевима по поднесеним жељама за доста учинили, и у свако доба оправдали поклоњено нам цењено поверење; зарад укусне израде слика набили смо себи најновије енглеске и француске апарате и декорације, и трудићемо се вазда, да задобијемо потпуно задовољство пошт. публике. Препоручујући наш са свима удобностима снабдевен завод благонаклоности п. т. публике молимо да би имали доброту што обилатије потпомоћи ово наше са знатним материјалним жртвама скопчано подузеће а ми обећавамо у напред, да ћемо тачном и савесном послугом у свако доба оправдати ову благонаклоност.

Нови Сад јула 1881.

С поштовањем

КЕНИГ И СИНГЕР

Што тамани, то више нема:

ЦАХЕРЛОВ прахак против зарезника
ЦАХЕРЛОВ прахак против мољаца
ЦАХЕРЛОВ прахак против шваба
ЦАХЕРЛОВА водица против стеница.

добија се у свију чувених трговаца и апотекара.

SEHUTZ-MARKE

Опомена. Да се очувам, да не кваре или боље, да не подражавају моје производе, ваља оштро пазити на ово: да сви оригинални пакети из моје фабрике

Ј. ЦАХЕРЛА,

што већ 40 година израђује прахак против инсеката, имају осим фирме још и ову марку — штитницу.

2—3

КАСЕ

по најновијој американој

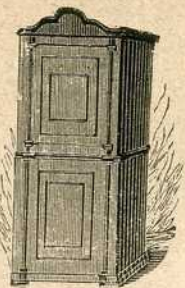
системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

14—30